

Telefon 500 46 51
Faks 500 46 44

IZBIRNI PREDMETI
DODATEK ZA OSMI RAZRED
ŠOLSKO LETO 2017/2018

Publikacija za predstavitev izbirnih predmetov za osmi razred

Izdaja: OŠ Riharda Jakopiča

Ravnateljica: Dobrila Lazović

Ljubljana, marec 2017

Uredila: Breda Pungerčar

VSEBINA

UVOD	4
OBVEZNI IZBIRNI PREDMETI	4
ASTRONOMIJA: ZVEZDE IN VESOLJE	6
BIOLOGIJA: RASTLINE IN ČLOVEK	7
BIOLOGIJA: RAZISKOVANJE ORGANIZMOV V DOMAČI OKOLICI	8
GEOGRAFIJA: ŽIVLJENJE ČLOVEKA NA ZEMLJI	9
GLASBA: ANSAMBELSKA IGRA	10
POSKUSI V KEMIJI	11
RAČUNALNIŠTVO: MULTIMEDIJA	12
NEOBVEZNI IZBIRNI PREDMETI	13

UVOD

Izbirni predmeti so namenjeni poglobljanju in širjenju znanja nekega področja, pridobivanju izkušenj, povezovanju teorije in prakse, pridobivanju uporabnega znanja, pa tudi odkrivanju interesov za poklice.

Šola vsako leto oblikuje ponudbo izbirnih predmetov.

Vseh ponujenih izbirnih predmetov ne bomo izvajali, saj MIZŠ predpisuje določeno število skupin za vsako leto. Skupine dejansko izbranih izbirnih predmetov se bodo oblikovale glede na zanimanje učencev in glede na možnosti oblikovanja skupin za izvajanje izbirnih predmetov.

Učenec oz. učenka ima na začetku šolskega leta **en mesec** časa za spremembo svoje izbire, a takrat se lahko vključi le v tiste skupine, kjer je še prostor in ki so časovno usklajene z njegovim/njenim siceršnjim urnikom.

OBVEZNI IZBIRNI PREDMETI

Učenci in učenke v 7., 8. in 9. razredu izberejo **dve uri** pouka **obveznih** izbirnih predmetov tedensko, lahko pa tudi tri ure, če s tem soglašajo njihovi starši.

Vsakemu izbirnemu predmetu je namenjena ena ura tedensko, le tuji jezik poteka dve uri tedensko.

Vsi izbirni predmeti so ocenjevani in imajo vsak svoj strokovno potrjeni učni načrt.

Tisti, ki obiskujejo **glasbeno šolo** z javnoveljavnim programom, so lahko oproščeni sodelovanja pri izbirnih predmetih v celoti ali pa le pri eni uri tedensko. Starši po junijskem roku za vpis v glasbeno šolo osnovni šoli posredujejo **pisno vlogo** (obrazec dobijo v šoli ali na šolski spletni strani), ki ji priložijo **potrdilo o vpisu otroka v glasbeno šolo**. Potrdilo o vpisu v glasbeno šolo je potrebno predložiti **do konca avgusta**. O oprostitvi odloči ravnatelj.

Učenci ali učenke, ki so oproščeni sodelovanja pri izbirnih predmetih, se iz teh predmetov ne ocenjujejo.

Izbirni predmeti so lahko:

a) TRILETNI – učenec jih lahko izbere vsa tri leta:

drugi tuji jezik: francoščina, nemščina, španščina

b) TRILETNI, LAHKO TUDI KRAJŠI – učenec jih lahko izbere tri leta ali manj: verstva in etika

c) **ENOLETNI, VEZANI NA RAZRED – lahko se jih izvaja samo v določenem razredu:** likovno snovanje 2, poskusi v kemiji, geografija: življenje človeka na Zemlji

č) **ENOLETNI – trajajo samo eno leto in jih učenec ne more ponovno izbrati:** astronomija: Sonce, Luna in Zemlja, zvezde in vesolje; biologija: rastline in človek, raziskovanje organizmov v domači okolici; glasba: ansambelska igra, glasbeni projekt, glasbena dela; izbrani šport; obdelava gradiv: les, umetne snovi, kovine, računalništvo: multimedije, urejanje besedil, računalniška omrežja; slovenščina: gledališki klub, literarni klub, šolsko novinarstvo; sodobna priprava hrane; šport za sprostitev; šport za zdravje; turistična vzgoja; vzgoja za medije: televizija, radio, tisk.

V šolskem letu 2017/2018 bodo učenci lahko izbirali med naslednjimi predmeti:

1. astronomija: zvezde in vesolje
2. biologija: rastline in človek
3. biologija: raziskovanje organizmov v domači okolici
4. drugi tuji jezik: nemščina 2
5. drugi tuji jezik: španščina 2
6. geografija: življenje človeka na Zemlji
7. glasba: ansambelska igra
8. izbrani šport: atletika
9. izbrani šport: košarka
10. izbrani šport: nogomet
11. izbrani šport: odbojka
12. likovno snovanje 2
13. poskusi v kemiji
14. računalništvo: multimedija
15. slovenščina: gledališki klub
16. slovenščina: literarni klub
17. slovenščina: šolsko novinarstvo
18. sodobna priprava hrane
19. šport za sprostitev
20. šport za zdravje
21. turistična vzgoja
22. verstva in etika
23. vzgoja za medije: radio

V tej publikaciji so predstavljeni le tisti izbirni predmeti, ki učencem v lanskem šolskem letu še niso bili pisno predstavljeni.

Astronomija: ZVEZDE IN VESOLJE

Izbirni predmet je enoleten in se lahko izvaja v 7., 8. ali 9. razredu. Učenec ga lahko obiskuje samo eno šolsko leto. Nadebudni astronomi so se to šolsko leto spoznavali s Soncem, Zemljo in Luno. V šolskem letu 2017/18 pa se bomo podali med zvezde in v vesolje. Ker je predmet enoleten, se ga lahko udeležijo tudi tisti, ki so lansko leto izbrali 1. sklop (Sonce, Zemlja, Luna). Realiziranih bo 35 ur pouka v šolskem letu.

Radovednost mladega človeka je brezmejna kot vesolje, zato izbirni predmet astronomija zadosti potrebam malih vedoželjnežev v raziskovanju okolja in hkrati spodbuja samostojno in abstraktno razmišljanje.

Učencem ponudi odgovore na razburljiva vprašanja, kot so:

- *kakšne so razsežnosti bližnjega vesolja,*
- *kako ocenjujemo razdalje s paralakso,*
- *kakšne so gruče zvezd.*

Opazujejo, da so zvezde med seboj različno svetle;

- *dobivajo predstavo, da je Rimska cesta velika združba zvezd in megličastih objektov;*
- *seznanijo se s slikami drugih galaksij in dobivajo predstavo o raznolikosti in razsežnosti vesolja;*
- *dobivajo občutek za različne velikostne skale;*
- *spoznavajo, da je pogled v vesolje pogled v preteklost in se seznanijo z dejstvom, da se razdalje med galaksijami večajo.*

Učenci spoznajo tudi položaje osnovnih zvezd, povezanih v ozvezdja.

Glavne metode dela so opazovanje zvezd in gruče zvezd z daljnogledom, ocenjevanje in sklepanje, zbiranje in urejanje podatkov o vesolju. Velik poudarek predmeta je na eksperimentih in na izkustvenem opazovanju. Pri simulaciji ozvezdij in planetov si pomagamo tudi z računalniškimi programi in internetom.

Načini pridobivanja ocene:

Učenci pridobijo tri ustne ocene, in sicer z izdelki, s seminarskimi nalogami in pri ustnem spraševanju.

Biologija: RASTLINE IN ČLOVEK

Je enoletni predmet, namenjenih mu je 35 ur.

Zaradi pretežno terenskega dela je delo lažje z blok uro na štirinajst dni.

Učenci poglobijo in razširijo spoznanje o soodvisnosti živali in rastlin. Spoznavajo pomen rastlin v človekovem življenju in izoblikujejo pozitiven odnos do njih. Predmet ima namen poudariti in spoznati, kako pomembne so rastline in kako pomembno je njihovo varovanje in varovanje tudi njihovih življenjskih okolij.

Učenci naj bi spoznali, da rastline spremljajo človeka že od njegovega nastanka, da so mu bile vedno posreden ali neposreden vir hrane, zdravja, zaščite ... Prav zaradi njihove uporabnosti je človek mnoge izmed njih prenesel v svoj dom ali v svojo bližino; mnoge je z umetnim izborom spremenil, jih požlahtnil in vzgojil številne nove sorte.

Pri tem izbirnem predmetu učenci spoznavajo različne rastline in njihovo uporabno vrednost, pa tudi njihovo ogroženost. Spoznajo, da je veliko rastlin v Sloveniji ogroženih zaradi človekovega nerazumnega delovanja. Spoznajo, da pomeni ogrožanje in propadanje vrst tudi siromašenje narave in okolja, v katerem živijo.

Kratka vsebina

Uporabnost rastlin

Rastline v človekovi prehrani

Zdravilne rastline

Rastline v živilski prehrani in v industriji

Okrasne rastline

Spoznali bomo rastline, ki uspevajo v bližini naših bivališč. Koprivo si bomo ogledali pod mikroskopom, nato pa si bomo skuhalo »špinačo« iz mladih kopriv, ocvrli bezgove cvetove in si pripravili osvežilni napitek iz bezgovih jagod.

Rastline imajo velik pomen v slovenskem obredju, navdihnile so mnoge umetnike in imajo simbolni pomen; z njimi si lepšamo bivalno okolje, omogočajo nam udobje (pohištvo, hrana, obleka, zdravila ...) ali pa nam povzročajo preglavice (strupene, povzročajo odvisnost). Spoznali bomo zdravilne in strupene rastline, se seznanili z njihovim delovanjem, jih nabrali in izdelali herbarij. Tudi industrijske rastline si bomo ogledali v naravi in spoznali njihov pomen.

Kot rdeča nit nas bodo spremljali poklici, ki so povezani z rastlinami. Spoznali bomo vrtnarja, cvetličarja, gozdarja, farmacevta, agronoma in kuharja.

Predvidene metode

Samostojno in vodeno opazovanje, terensko delo, eksperimentalno in laboratorijsko delo, aktivno gojenje organizmov, delo s slikovnimi ključi.

Biologija: RAZISKOVANJE ORGANIZMOV V DOMAČI OKOLICI

Je enoletni predmet, poučuje se ga 35 ur letno.

Zaradi pretežno terenskega dela je priporočljiva blok ura na štirinajst dni.

Učenci spoznajo odnose med živimi bitji in njihovim okoljem ter načine onesnaževanja kopnega, vode, zraka. Spoznajo vplive tehnologij, tehnik in drugih dejavnosti sodobnega gospodarjenja na naravne ekosisteme in bivalno okolje človeka.

Vsebine v učbeniku se prepletajo z metodami neposrednega opazovanja, laboratorijskega ter terenskega dela. Vse to omogoča učencem aktivno pridobivanje znanja in neposreden stik z živimi bitji v naravi. Pri tem učenci utrjujejo, pridobivajo in poglobljajo osnovno znanje o živem svetu ter dogajanju v okolju, kar je pomembno za razumevanje ekoloških zakonitosti in okoljevarstvene problematike.

S pomočjo pridobljenega znanja in razumevanja ekoloških zakonitosti si učenci izoblikujejo pozitiven odnos do narave in se zavedo potrebe po ekološko ustreznem ravnanju z okoljem in po njegovem varovanju.

Kratka vsebina

* Značilni ekosistemi domače okolice:

ekosistemi v naši bližnji okolici v različnih letnih časih – pozimi bomo izdelali krmilnice za ptice, spomladi bomo opazovali prebujanje narave, izdelali prebivališče za živali in rastline, opazovali gnezdenje ptic ... Poleti bomo preučevali žuželke, nabirali rastline, izdelali herbarij, opazovali povezavo med pticami in žužkami, ustvarjali modele živih bitij ... Jeseni bomo nabirali glive, opazovali, kako se narava pripravlja na zaslužen počitek ...

* Kmetijsko in urbano okolje:

ugotavljali bomo, kako človek s kmetovanjem vpliva na naravno okolje, ukvarjali se bomo z odpadki, kako rešiti težave v zvezi z njimi, raziskovali bomo kvaliteto vode, ki jo pijemo ...

Predvidene metode

Samostojno in vodeno opazovanje, terensko delo, eksperimentalno in laboratorijsko delo, aktivno gojenje organizmov, delo s slikovnimi ključi.

Geografija: ŽIVLJENJE ČLOVEKA NA ZEMLJI

Je enoletni predmet. V šolskem letu mu je namenjenih 35 ur. V 9. razredu se lahko nadaljuje z izbirnim predmetom raziskovanje domačega kraja in varstvo njegovega okolja. Obakrat se vsebine povezujejo z vsebinami pri pouku geografije, jih razširjajo, poglobljajo in konkretizirajo.

V 8. razredu pri rednih urah geografije obravnavamo značilnosti svetovnih kontinentov, pri izbirnem predmetu pa sta poudarjena odnos med človekom in naravo ter odvisnost človeka od nje. Učenci podrobneje spoznavajo življenje človeka v različnih območjih na Zemlji, kjer so pogoji za življenje drugačni kot pri nas.

Učenci pri predmetu:

- razširjajo osnovno znanje o geografskih pojavih ter procesih v svetu,
- razširjajo prostorske predstave o svetu,
- podrobneje spoznavajo načine prilagajanja človeka različnim klimatskim in drugim naravnim pogojem,
- spoznavajo negativne primere človekovega izkoriščanja naravnih dobrin,
- spoznajo načine onesnaževanja okolja na izbranih območjih in načine ter oblike varovanja naravnega okolja za prihodnje generacije,
- spoznavajo značilnosti, navade in načine življenja ljudi na izbranih območjih sveta.

Vsebine:

- tropski deževni gozdovi na Zemlji,
- puščavski in polpuščavski svet,
- monsunska območja – najgosteje naseljena območja na Zemlji,
- življenje na potresnih območjih,
- vulkanizem in človek,
- človek in gorski svet,
- narava in življenje ljudi v polarnih območjih,
- izbirne vsebine.

Predvidene metode

Pouk bo potekal v učilnici (delo v skupinah, dvojicah, delo z literaturo in podatkovnimi viri: razpredelnice, grafični prikazi, internet in frontalna obravnava snovi). Učenci bodo cilje dosegali večinoma z lastnim delom.

Korelacije

Biologija, državljanska vzgoja in etika, kemija, fizika, zgodovina, jeziki.

Glasba: ANSAMBELSKA IGRA

Je enoletni izbirni predmet, ki se izvaja enkrat tedensko in mu je namenjenih 35 ur letno. Obiskujejo ga lahko učenci 7., 8. in 9. razreda.

Splošni cilji predmeta:

- ozaveščanje pomena višjih kulturnih potreb,
- sprostitev ob glasbenem izvajanju,
- razvijanje odgovornosti za skupno sodelovanje ob glasbenih in z glasbo povezanih dejavnostih,
- vrednotenje dosežkov.

Temeljni namen

predmeta je, da učenci uresničujejo svoje interese za glasbeno umetnost in kulturo. Omogoča ustvarjalnost in raziskovanje, kar spodbuja in navaja na trajno sodelovanje v glasbeni kulturi.

Predmet je zasnovani po načelu individualizacije, tako da pri njem lahko uspešno sodelujejo učenci z različnimi glasbenimi zmožnostmi in izkušnjami.

Izbirni predmet ansambelska igra jim omogoči, da svoje interese uresničijo z dosežki, ki jih lahko predstavijo drugim. Učitelji prilagodijo program različnim individualnim zmožnostim in interesom učencev.

Kratka vsebina

- Učenci se seznanijo s temeljno tehniko petja in igranja glasbil (lastna, Orffova, ljudska, elektronska ali posamezna klasična glasbila);
- orientirajo se v prirejenih in klasičnih glasbenih zapisih;
- doživeto in estetsko izvajajo in poustvarjajo spored instrumentalnih in vokalno-instrumentalnih skladb;
- eksperimentirajo z glasovi in glasbili;
- oblikujejo lastne spremljave na dano besedno ali melodično vsebino;
- improvizirajo ritmične in melodične vsebine;
- skladajo (komponirajo) različne glasbene oblike;
- poslušajo in vrednotijo izvajane ter ustvarjene primere;
- oblikujejo spored kakovostnejših dosežkov in jih predstavijo na javnem nastopu ali v razredu.

Medpredmetne povezave

Ansambelska igra se intenzivno povezuje s področjem izvajanja in ustvarjalnosti pri predmetu glasbena umetnost, povezuje se s slovenščino in tujimi jeziki, književnostjo in življenjskim okoljem, omogoča doživetja in predstave, ki jih učenci izražajo v drugih oblikah umetniške komunikacije, povezuje se s predmeti v glasbeni šoli ter je sredstvo pomoči z glasbo – muzikoterapija.

POSKUSI V KEMIJI

Je enoletni izbirni predmet. Izvaja se ga lahko v 8. ali 9. razredu devetletne osnovne šole.

Zanj je predvidena ena ura na teden.

Učenci si utrdijo in poglobijo znanje, razumevanje in uporabo kemijskih vsebin s pomočjo samostojnega eksperimentalnega dela. Razvijajo spretnosti in veščine za varno in učinkovito delo s snovmi. Usvojijo postopke eksperimentiranja, opazovanja ter njihovo povezovanje s teorijo in življenjskim okoljem.

Vsebina

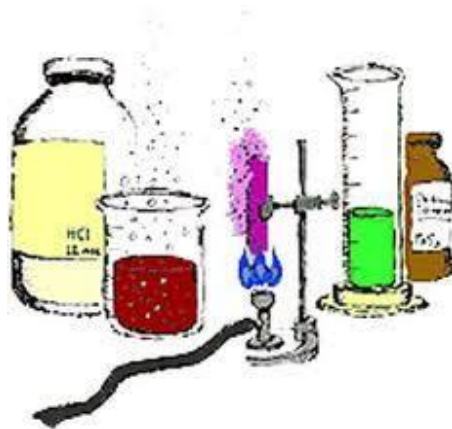
Glavni poudarek pri predmetu je na samostojnem eksperimentiranju.

Učenci bodo spoznali pomen eksperimentiranja, eksperimentalne okoliščine, škodljive učinke nevarnih snovi (kancerogenost, mutagenost, reprodukcijska toksičnost), zaščitna sredstva, zaščitno opremo. Spoznali bodo tudi pomembnejše kemike in njihove prispevke k znanosti.

Korelacije

Biologija, gospodinjstvo, geografija, naravoslovje, fizika.

Osnovna učna metoda predmeta je eksperimentalno delo. Poudarek bo na samostojnem delu učencev, in sicer v najrazličnejših fazah eksperimentalnega dela. Rezultati eksperimentalnega dela bodo večinoma konkretni izdelki, v katere bodo lahko učenci vključili svojo kreativnost in jih bodo lahko odnesli domov.

Računalništvo: MULTIMEDIJE

Je enoletni izbirni predmet. Namenjena mu je ena ura tedensko oz. 2 uri na 14 dni.

V okviru predmeta se bodo učenci naučili:

- razvijati sposobnosti za učinkovito in estetsko oblikovanje informacij,
- iskati informacije po različnih medijih,
- uporabiti slikovne, zvočne in druge podatke z interneta,
- ovrednotiti podatke na internetu, jih dopolniti in vključiti v svojo predstavitev,
- predstaviti informacijo z več mediji,
- izdelati preprosto računalniško predstavitev informacije,
- primerjati kvaliteto različnih predstavitev informacije.

Predvidene metode

Skupinsko delo, delo v dvojicah, problemsko učenje, individualizacija, vsak učenec oziroma učenka uporablja svoj računalnik.

Korelacije

Likovna, glasbena in tehnična vzgoja, slovenščina, angleški jezik, matematika.

Izbiranje vsebin (tem) poteka glede na zanimanje in sposobnosti učencev in učenk ter z upoštevanjem njihovih idej ali sodelovanje z zunanjimi strokovnjaki.

Ob koncu leta vsak učenec pripravi predstavitev izdelka, vrednoti uporabljene podatke in razlaga dobljene rezultate, zagovarja rešitve in tolmači uporabljene postopke.

Pri ocenjevanju izdelka vrednotimo uporabo znanja in razumevanje osnovnih zakonitosti uporabe računalnika in kakovost izvedene predstavitve izdelka.

NEOBVEZNI IZBIRNI PREDMETI

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o osnovni šoli določa tudi pouk neobveznih izbirnih predmetov, ki se je začel izvajati v šolskem letu 2014/15.

Šola lahko za učence 7., 8. in 9. razreda kot neobvezni izbirni predmet izvaja pouk drugega tujega jezika. Pouk tega predmeta obsega dve uri tedensko.

Učna skupina za izvajanje posameznega neobveznega izbirnega predmeta se oblikuje za najmanj 12 učencev.

Učenec oz. učenka ima na začetku šolskega leta en mesec časa za spremembo svoje izbire. Ko učenec predmet izbere, ga **mora** obiskovati do konca šolskega leta.

Znanje učencev pri neobveznem izbirnem predmetu se ocenjuje, ocene se vpišejo v spričevalo.

Kot neobvezni izbirni predmet učencem 7., 8. in 9. razreda za šolsko leto 2017/18 ponujamo **drugi tuji jezik: nemščina** in **drugi tuji jezik: francoščina**.